

[Oluf Pedersen.]

administrere, ellers ville følgen blive, at staten må holde op med at blande sig i ting, som slet ikke kommer den ved — og er befolkningen moden til en sådan omvæltning? Jo, jo, indvendingerne skal nok marchere frem på række og i geled. Der bliver en hård dyst at udkæmpe. Men vi er nu ikke bange. Kaffen skal nok vise sig at være den stærkeste, og nu, da spørgsmålet for alvor er rejst, vil det hurtigt vise sig, at der ingen vej er udenom. Folket vil fejle alle indvendinger til side. Kaffen må frigives.“

Op endnu stærkere er det sagt i et venstreblad, „Aalborg Amtstidende“. Jeg beder om tilladelse til et kort citat.

Formanden: Jeg beder det ærede medlem om at begrænse sine citater.

Oluf Pedersen: Ja, det bliver også begrænset.

„Aalborg Amtstidende“ skriver i en ledende artikel:

„Hvem skulle have troet, at rationeringen af kaffe og sukker ville overleve alle andre rationeringer? Overvældende betydning for valutabalancen har sukkereksporten og kaffeimporten selvsagt ikke. Men rationeringen af de to varer lever altså videre som et tragikomisk minde om krigen og besættelsens dage, da næsten alt måtte rationeres. Givet er det dog, at også disse to rationeringer synger på deres sidste vers, og når de falder væk af mangel på mening, vil det kun blive beklaget af sortbørsgrossister og de funktionærer, der tjener deres daglige udkomme ved at sysle med sligt krimskrams.“

Et ledende organ, tilmed et regeringsorgan, kan man vel sige, som „Aalborg Amtstidende“ er altså fuldtud klar over, at frigivelsen af kaffen kun vil flytte forbruget, og at en rationering kun har planøkonomisk interesse.

Men så vender jeg mig til et problem, som har rejst sig efter den tale, som den højtærede handelsminister holdt. Jeg forstod på ministeren, at han overvejer at give kaffen fri, men det var, ligesom der var noget, der nagede ham. Forstod jeg ham ret, var det ministerens plan at komme af med kafferationeringen så hurtigt som muligt, men dens afskaffelse skulle bruges politisk, kaffen skulle være en politisk handelsvare, og derfor skulle man vente med at tage beslutning til senere. Det synes jeg er forkasteligt. Der har været

tale om toldforhøjelse for kaffen, men det er dog blevet afvist i et blad som „Politiken“ i en leder, som hed: „En køn kop te“. Det er også blevet afvist ved offentlige møder af den tidligere handelsminister, det ærede medlem hr. H. C. Hansen. Men der er den mulighed, at kafferationeringens ophævelse skal bruges i en politisk studehandel om toldforhøjelser på andre varer, og det synes jeg er galt.

Jeg mener, at kafferationeringen bør ophæves, og at dens ophævelse ikke bør bruges som en politisk handelsvare af regeringen. Befolkningen har krav på dens ophævelse uden at skulle betale derfor.

Med hensyn til ophævelse af sukkerationeringen var ministeren, såvidt jeg forstod, mere afvisende. Jeg tror dog, at „Aalborg Amtstidende“ har ret, når den siger, at sukkerrationeringen har overlevet sig selv. Hvis man prøver på at beskæftige sig med næringsværdien i sukker, vil man opdage, at sukkeret er vort billigste næringsmiddel. Vi skal have de 3000 kalorier om dagen, og den tilsvarende mængde sukker koster kun 50 øre. Hvis man vil regne med eksportprisen, kommer man op på 80 øre for de 3000 kalorier; det er det billigste, man har, selv rugbrødet er lige så dyrt, når man regner statens udgift med.

Jeg spørger: Hvilken fornuftig begrundelse har man for at bibeholde rationeringen af vort billigste næringsmiddel? Man har sagt om kaffen, at den er dyr, og man kan sige, at det er kun en stimulans, men at bibeholde rationeringen af sukker, som er vort billigste næringsmiddel, og som er særlig nødvendigt for den fattigste del af befolkningen, og som også spiller en rolle med hensyn til anvendelsen af frugt og bær, der ellers ville gå til spilde, forekommer mig dog at være noget af det mærkeligste. Så kommer dertil, at jeg ved, at der i mange husholdninger bruges sødemidler, der koster mange penge, og som vel ernæringsmæssigt ikke har 2 øres værdi. Jeg synes, det er besynderligt, at en sådan vare skal rationeres; jeg forstår ikke begrundelsen derfor.

Jeg forstår ikke, hvorfor handelsministeren har været så ivrig for at sælge alt det sukker, han har solgt. Det er vel solgt til gode priser? Jeg har f. eks. set, at sukkeret andetsteds, på Cuba, før krigen noteredes til 29 øre. Da man i 1951 var oppe på den højeste pris, var sukkeret i 1 kr. 21 øre, medens det den 15. februar 1952 blev noteret i 67 øre. Det var en nedgang på 54 øre. Hvis det er verdensmarkedets udsving, gjorde det ikke så nøje, om vi skulle købe sukker igen, hvis det er solgt. Forhåbentlig er det